

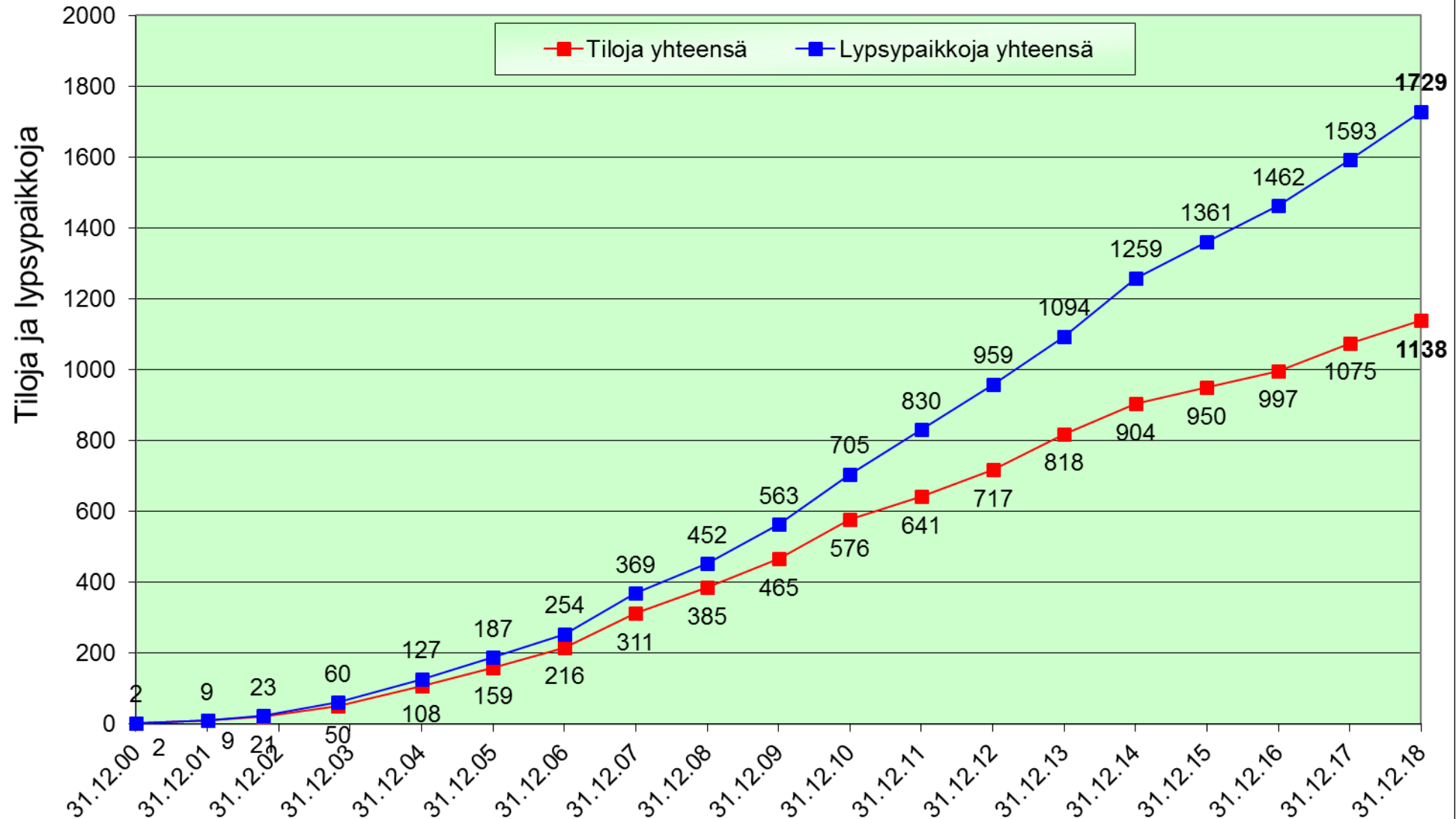

**ENERGIAVIISAS NAVETTA, OSA
HIILINEUTRAALIA MAITOKETJUA**

Automaattilypsyä käyttävien tilojen määrän kehittyminen 2000 - 2018

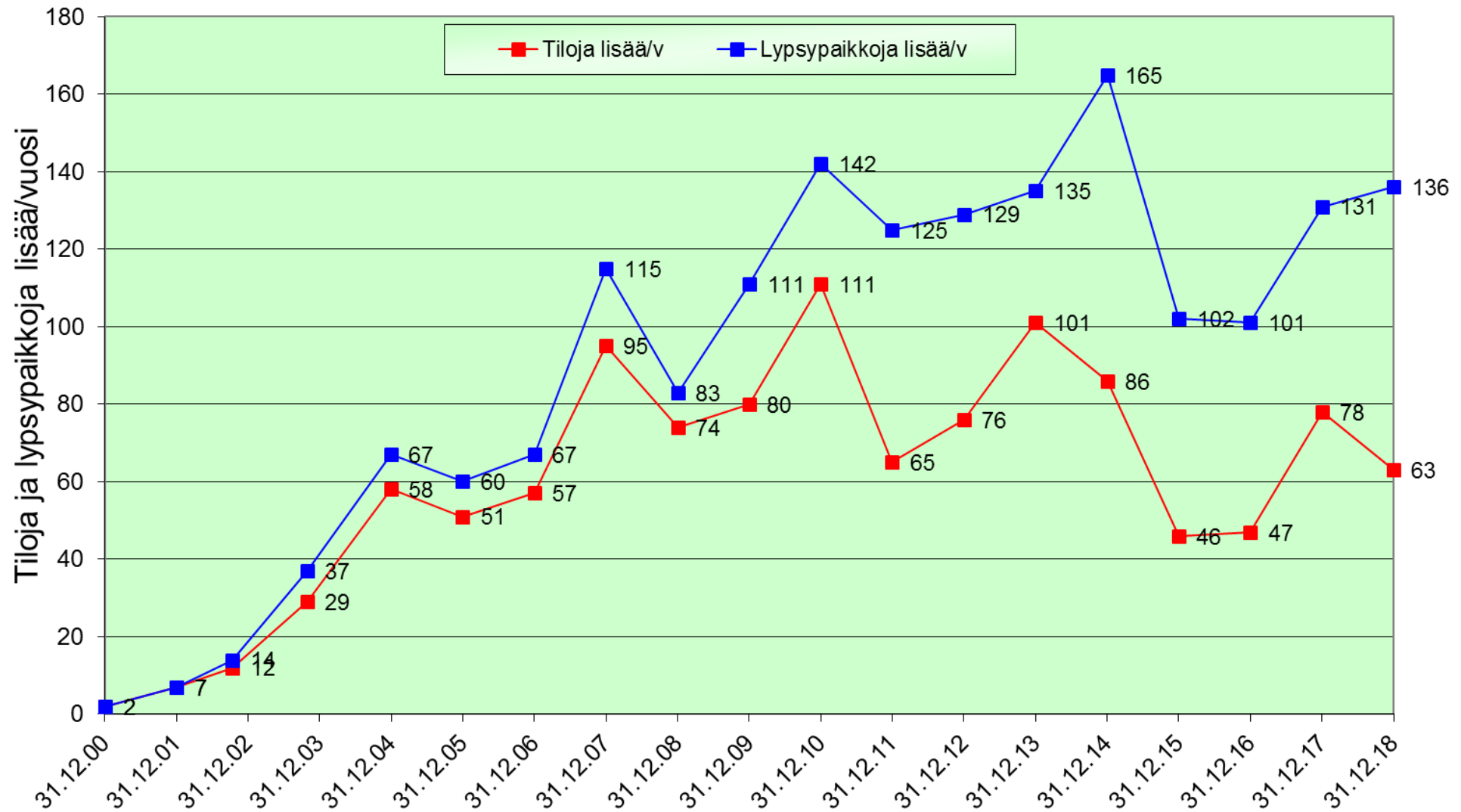
Luvut saatu maahantuojilta

Lähde: Valio
Alkutuotanto
2012-2018.
MTT Maitokoneet
2000-2011

Uusia AMS -tiloja ja robotteja vuosittain 2000 - 2018

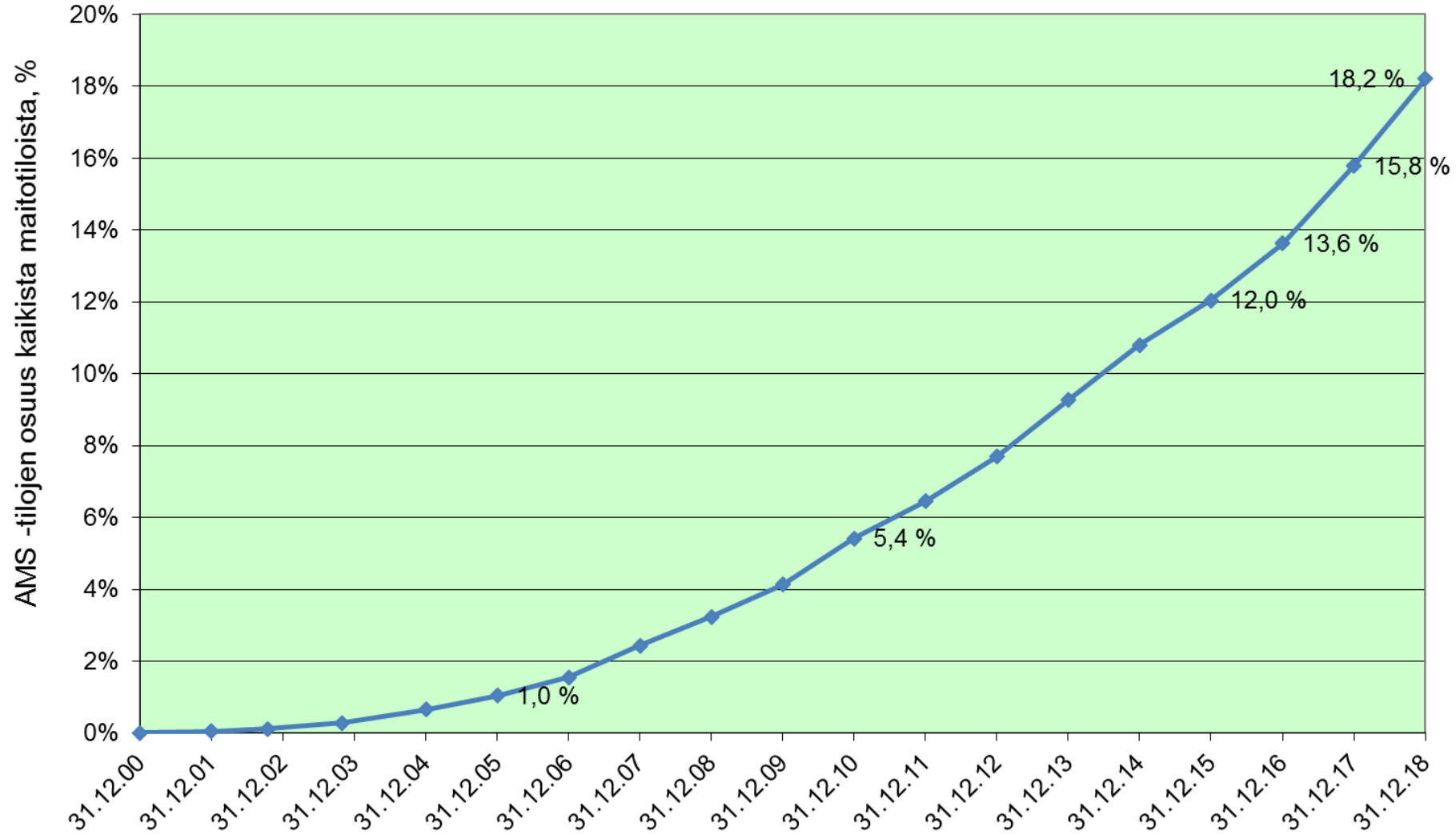
Luvut saatu maahantuojilta

Lähde: Valio
Alkutuotanto
2012-2018.
MTT Maitokoneet
2000-2011

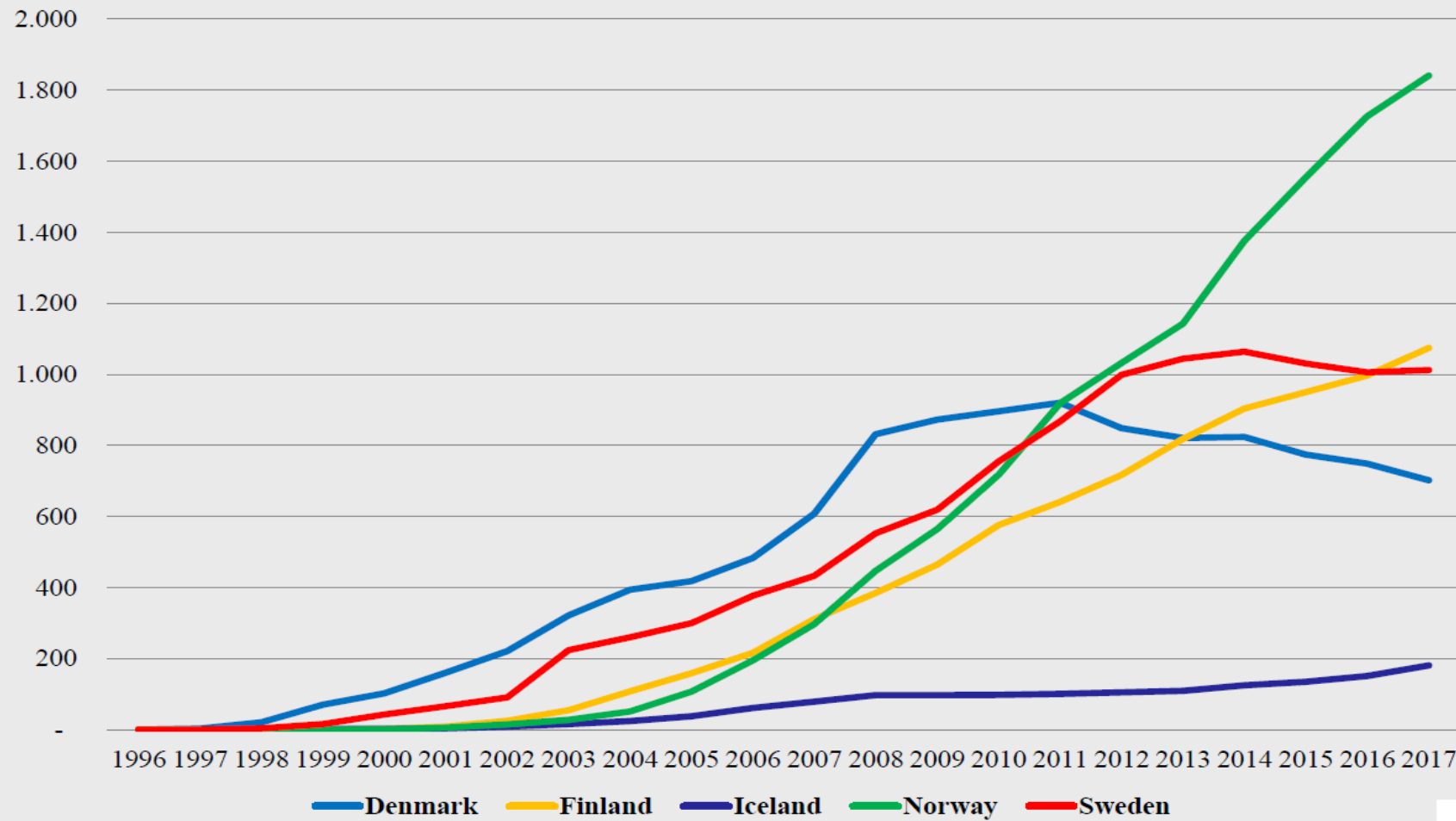
AMS -tilojen osuus kaikista maitotiloista 2000 - 2018

AMS -tilojen määrät on saatu maahantuojilta

Lähde: Valio
Alkutuotanto
2012-2018.
MTT Maitokoneet
2000-2011

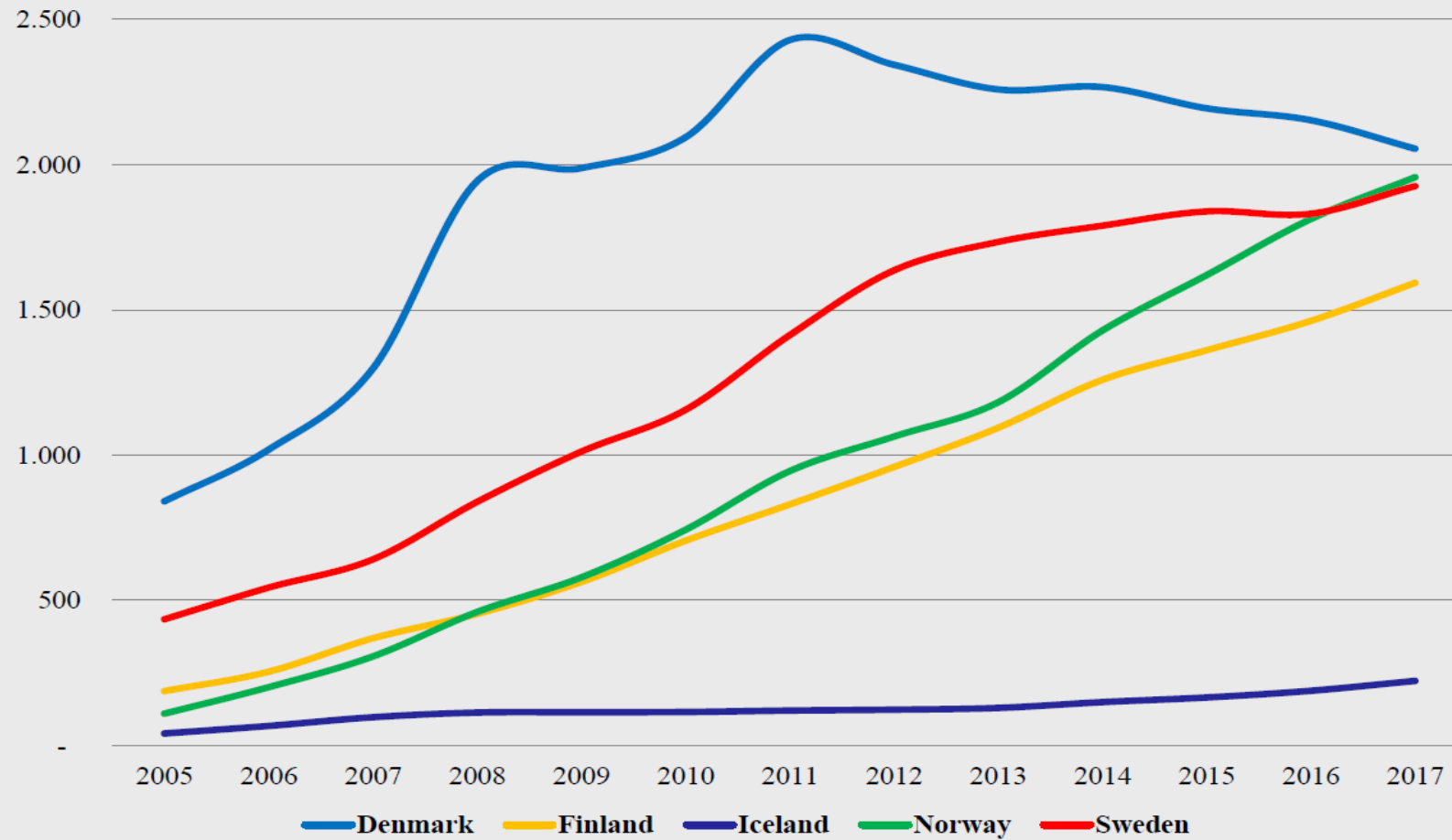
Number of AMS farms within the Nordic countries

Lähde:
NMSM

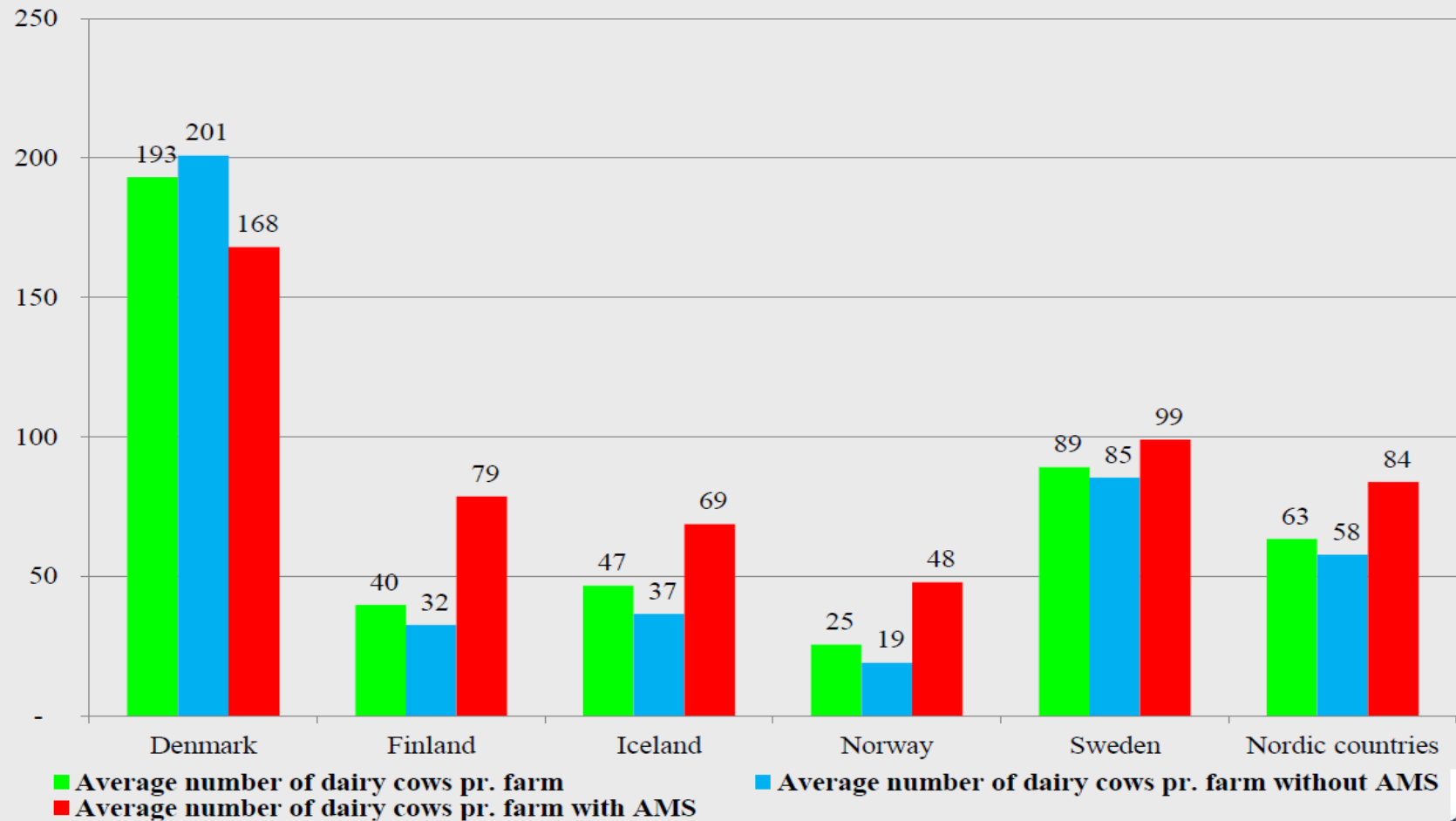
Number of AMS boxes within the Nordic countries since 2005

Lähde:
NMSM

Average number of dairy cows pr. farm within the Nordic countries in 2017

Lähde:
NMSM

KOHTI HIILINEUTRAALIA MAITOKETJUA: NÄIN ME SEN TEEMME!

Valio CARBO -hankekokonaisuus

I Nurmi tehokkaana
hiilensitojana ja uudenlaisena
raaka-aineena

II Voimalehmä – tehokas
maidontuotanto

III Ruokintainnovaatiot

IV Teknologia uudistaa navetan
=> (Energiaviisas Navetta)

V Luonnon monimuotoisuutta
lisäävät toimet

A Ympäristö-
vaikutusten
mallintaminen

B Tilapilotit

C Kestävyy-
s-
indeksi tiloille

D Yhteistyö-
verkosto

Hiilineutraali
maitoketju

ProLanta-
lantaeko-
systemi

VIIME VUODEN NAVETTASEMINAARISSA AIHEESTA ”NOLLAENERGIANAVETTA”

- Teknologisesti mahdollinen, taloudellisesti ei välttämättä aina järkevä
- Suunnittelutavoite
- Jotta pystyy tuottamaan energiaa vuotuista kulutusta vastaavan määrän, navetan pitää olla kulutukseltaan erittäin pihi

→ Toimenpidepolku:

1. Minimoi kulutus talous ja teknologia huomioiden
2. Kata tarvittava energiantarve uusiutuviin energioihin perustuen.

Maarit Kari, ProAgria ja Jyrki Kataja, JAMK

AIHEPIIRIN RAJAUS

- Navettarakennuksen toiminnot
- Rehunjako
  - navetan läheisyydessä olevista varastotiloista ruokintapöydälle
- Lannanpoisto
  - navetan läheisyydessä olevaan lantavarastoon asti
- Ei sisällä rehujen energiaa ja niiden tuotantoa

ENERGIAVIISAS NAVETTA –PROJEKTIN TAVOITEET

- Hiilineutraali maitoketju tavoitteiden toteuttaminen
- Maitotilojen tuotantokustannusten kestävä alentaminen
- Hyvät toimintatavat usein myös energiatehokkaita
  - Virhekustannusten alentaminen
  - Ihmisten jaksamisen edistäminen

ENERGIAVIISAS NAVETTA –PROJEKTI KOOSTUU NELJÄSTÄ OSASTA

1. Lypsykarjanavetan energiatehokkuutta parantavat ratkaisut
2. Uusiutuva energia tehokkaassa käytössä
3. Metaaninpoisto navettailmasta
4. Navettapilotointi

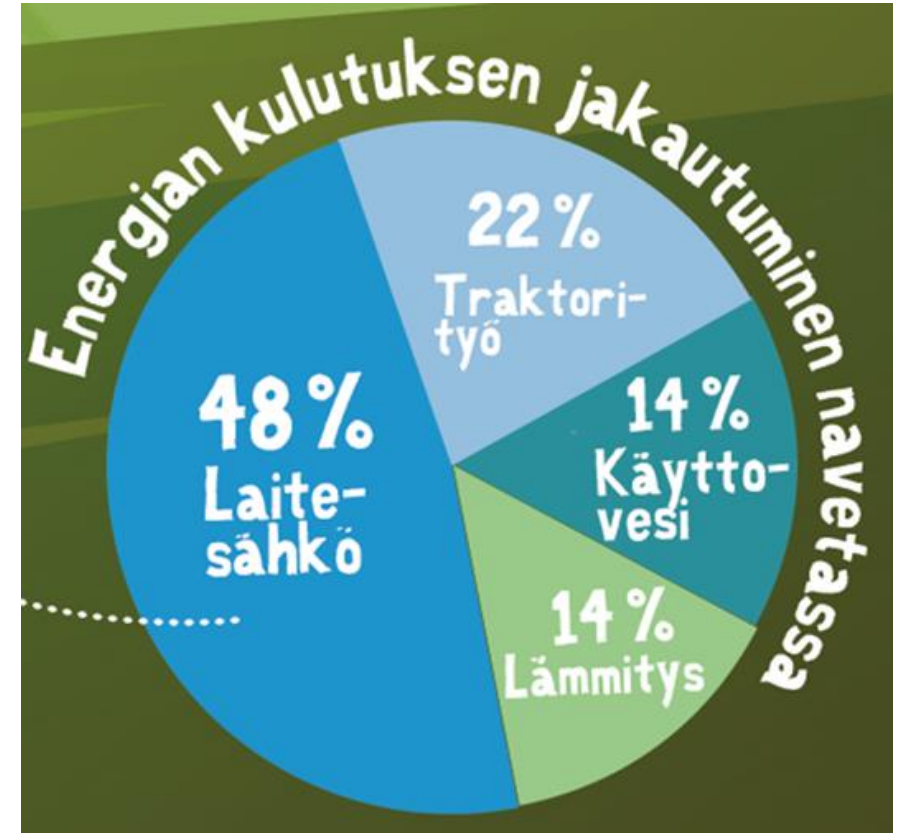
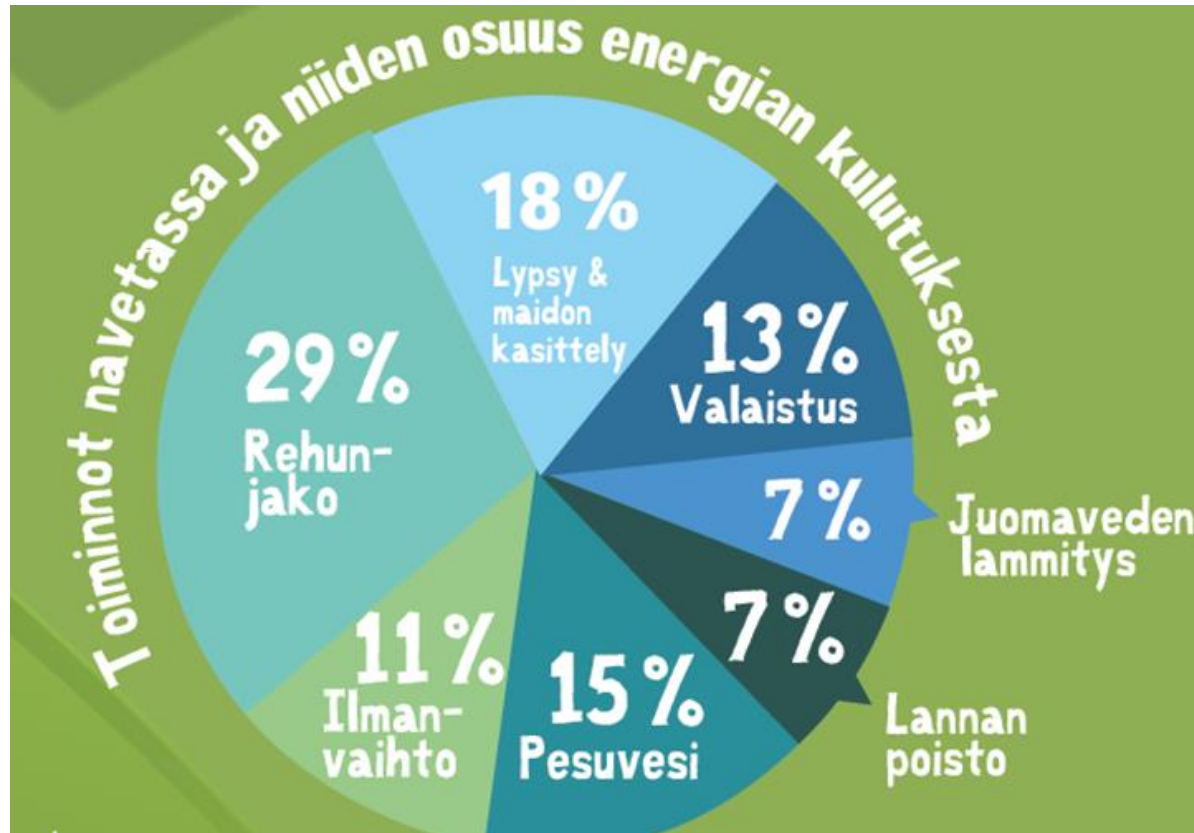
1. LYPSYKARJANAVETAN ENERGIATEHOKKUUTTA PARANTAVAT RATKAISUT

Edistämään energiatehokkaiden

- navettamallien
- teknologiaratkaisujen
- toimintamallien
- työrutiinien

kehitystä ja käyttöönottoa **uusissa** ja **käytössä olevissa** navetoissa, yhdessä maitotilayrittäjien ja alan muiden toimijoiden kanssa.

NÄIHIN KESKITYTÄÄN

Navetan keskimääräinen energiankulutus/1000 maitolitraa on 278 kWh = 21 € = noin 5 % tuottajahinnasta

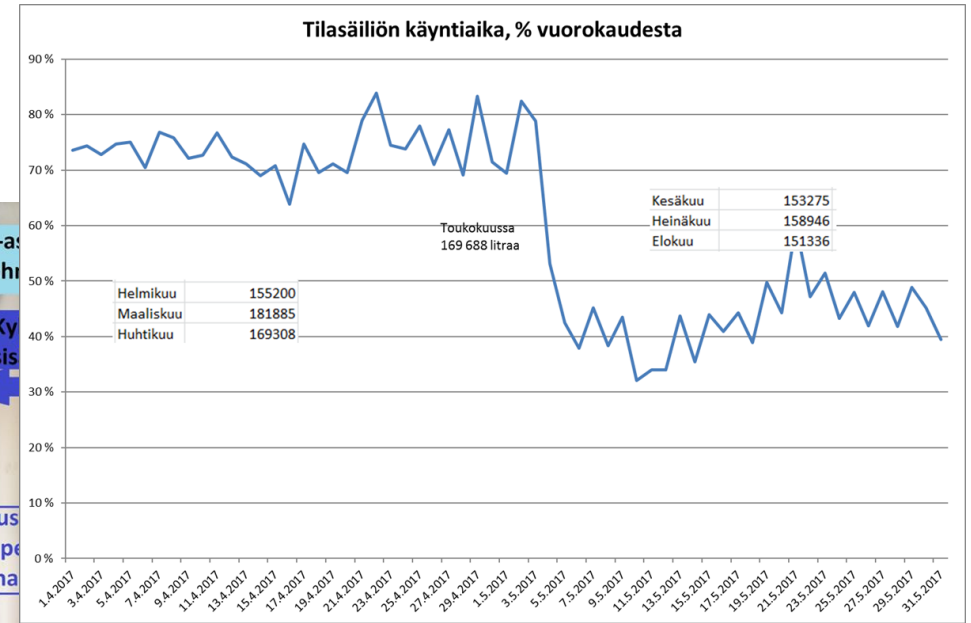
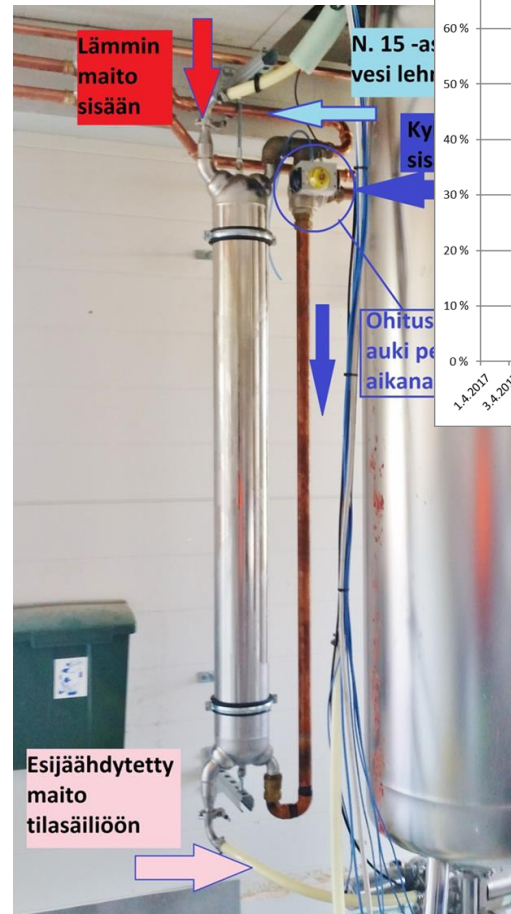
Lähde: Maari Kari, ProAgria.
Energia- ja ratkaisut maaseudulla -hanke

AIHEALUEITA

Maidon jäähdytys

- Teknologiaratkaisut
- Oikein tehdyt laiteasennukset
- Maito-/konehuone ilmanvaihto
- Uudet ratkaisut

AIHEALUEITA

Veden lämmitys, muu lämmitys

- Teknologiaratkaisuja
- Lämpötilahäviöt
- Tilan kokonaisuus huomioitava

Lypsy

- Lypsylaitteistojen energiankulutukselle emme paljoa voi
- Lypsytyön suorittaminen, työn tehokkuus
- Eläinliikenne

AIHEALUEITA

Ruokinta

- Tilan strategiset valinnat
- Navettasuunnittelu
- Teknologiavalinnat
- Rehupihan suunnittelu

Lannanpoisto

- Tilan strategiset valinnat
- Navettasuunnittelu
- Teknologiavalinnat

AIHEALUEITA

Ilmanvaihto

- Luonnollinen ilmanvaihto, koneellinen ilmanvaihto
- Uudet navetat, vanhat navetat
- Lämpöstressin torjuminen

Valaistus

- Valaisinteknologia
- Valaistuksen ohjausteknologia

Mittaus, benchmarking, vertailuluvut

- ”Mitä et mittaa, et pysty parantamaan”
- Vertaaminen muiden ratkaisuihin

2. UUSIUTUVA ENERGIAN TUOTANTO TEHOKKAASSA KÄYTÖSSÄ

- Selvittää puitteet valiolaisen maitotilan kannattavalle aurinkoenergiatuotannolle.
- Kehittää toiminta- ja hankintamalli, jonka avulla valiolainen maitotila voi hankkia ja ottaa käyttöön taloudellisesti kannattavan aurinkoenergiatuotannon.
- Muu uusiutuvan energian tuotanto, esim. tuulivoima
- Biokaasun tuotanto ProLanta–hankkeen puitteissa

3. METAANIN POISTO NAVETTAILMASTA

- Valio järjesti 2018 Metaani-hackathon tapahtuman
- Voittajaidea liittyy teknologiaan, jonka avulla metaania voitaisiin poistaa navettailmasta
- Siitä tehdään jatkoselvitys, jossa selvitetään idean käytännön toteuttamisen teknisiä ja taloudellisia edellytyksiä
- Jatkosta päätetään selvityksen tulosten perusteella

4. NAVETTAPILOTOINTI

- Uusien ratkaisujen testaus ja pilotointi
- Energiaviisaiden ratkaisujen käytäntöön vieminen
- Osuuskuntien ajamat konseptinavetat ovat luonteva tapa viedä Energiaviisaita ratkaisuja käytäntöön

MAHDOLLISUUKSIA JA HAASTEITA

- Korkea prioriteetti kaikilla yhteiskunnan aloilla, meillä ja muualla
  - Alan kehitys on nopeaa ja toimijoita paljon
  - Soveltaminen maidontuotannon tarpeisiin
- Oiva mahdollisuus nostaa esille hyviä ratkaisuja ja toimintatapoja
- Mahdollisuus kyseenalaistaa ”vanhoja totuuksia” ja kokeilla/tutkia uusia ratkaisuja
- Nykyiset palvelut ja tieto tehokäyttöön → kaikkia toimijoita tarvitaan
- Ei vaan tekniikkaa vaan myös työtapoja → Lean ajattelumalli avuksi
- Tieto helposti saatavilla ja helposti omaksuttavissa
- Mittaus ja benchmarking

”PIENISTÄ PUROISTA KASVAA ISO JOKI”

KIITOKSIA!